

TRIGLAV

Uredništvo in upravnništvo tednika „Triglav“ Kranj. — Telefon uredništva št. 8. — Naročnina 40 Din za celo leto, 20 Din polletno in 10 Din četrtletno. Za inozemstvo 50 Din. Račun podružnice poštne hranilnice v Ljubljani, št. 16.383.

Leto I.

Kranj, dne 4. novembra 1933.

Štev. 20.

Današnja davčna praksa je preostra

Proti nobeni stvari danes ljudstvo tako ne zabavlja, kakor baš proti davčnim bremenom, katera so z ozirom na današnje faktično gospodarsko stanje že prekoračila maksimalno višino. Dolžnost pridobitnikov, kakor vseh državljanov je skrbeti za to, da dobi država neobhodno potrebna sredstva za vzdrževanje svojega obširnega aparata. Vendar pa višina teh prispevkov, katere dobi država v obliki davkov, ne sme iti preko moči in možnosti posameznega, kakor celokupnosti.

Previsoki davki, katere nalaga preostra davčna praksa, so dali povod za javno kritiko, v katero je poseglo tudi časopisje in se je vprašanje pretirane davčne prakse razpravljalo celo na javnih sejah in zborovanjih. Finančna direkcija in Udruženje davčnih uradnikov, poverjenišvo Ljubljana, sta v svojo zaščito izdala tozadevna pojasnila, v katerih valita v glavnem krivdo in odgovornost visokih davkov na davčne odnosno reklamacijske odbore. Nad 99% je davkoplačevalcev, katerim davčni predpisi niso jasni in tudi ne vodijo računa o vzrokih in odgovornosti za visoke davke, ampak čutijo na sebi le golo dejstvo, da so danes, v času zmanjševanja obratovanja in manjšega zasluža davčna bremena mesto manjša vedno večja. To je dejstvo, katerega ne more ovreči nobeno filozofiranje, frazarjenje ter noben zagovor in tudi ne razglasi finančne direkcije ali njenih nastavljenec. Obstoj podjetij in eksistenca tisočev in stotisočev danes enodušno zahteva, da se davčna bremena znižajo na znosno višino, ker grozi sicer z uničenjem mnogih podjetnikov neprecenljiva gospodarska škoda.

Že letošnja zgradarina se je zvišala pri mnogih brez prave podlage in celo tam, kjer je zavezanec napovedal najemnino točno v višini prejete vsote. Pri tem se tudi ni upoštevalo zakonsko določilo, da se zgradarina, kjer ni podlage za oceno, določi po davčnem odboru.

Ako pregledamo letošnje davčne predloge oziroma izvršene ocene pridobnine in prometa vidimo, da se je pri mnogih, vključno manjšemu prometu in padcu zasluža za minimalno višino, povečala od lanske ocene za preko 100%. Predloge sestavlja davčna uprava z upoštevanjem uradne ugotovitve prometa posameznega. Nima pa v vidiku dejanski položaj zavezanca, ampak razdeli kvoto samo po približni moči, katera se mora brezpogojno doseči po preračunu.

O predlogih davčne uprave razpravlja davčni odbor, ki ima sicer po zakonu pri ocenjevanju višine čistega dobička kakor prometa proste roke in more oceno izvesti ne oziraje se na davčni predlog t. j. po svoji uvidevnosti in najboljši vesti. Vendar pa ta pravica davčnega odbora v praksi ne pride do popolne veljave. V davčnih odborih so večinoma ljudje, ki se ne razumejo na davčne predpise in radi tega ne morejo uspešno uveljaviti svojih pravic pri zasedanju. Ako pa davčni odbor, v svesti svojih pravic, oceni višino čistega dobička ali prometa po svoji najboljši vesti in prevdarnosti, ki sicer dobro pozna davčne predpise a ima v praktičnem oziru le malo vpogleda v današnje gospodarstvo, pritoži proti sklepu davčnega odbora na reklamacijski odbor, kjer davčni zavezanec svojo pritožbo le težko uveljavi in sicer radi tega, ker vsled nerednega vodenja knjig nima možnosti svojo pritožbo dovoljno podpreti.

Pa tudi davčni odborniki ne vrše svojih dolžnosti tako, kakor jim predpisuje zakon. Kaj radi se zasedanja izognejo. Razumljivo, saj leti vsa krivda visokih davkov na davčne odbornike. Imamo napr. slučaj, da sta bila pri zasedanju občine C. prvi dan navzoča od treh samo dva odbornika, drugi dan zasedanja pa celo samo eden. In ravno pri davčnih zavezancih te občine se vidi, da so po večini ostali prvotni davčni predlogi neizpremenjeni, ker je imelo pri zasedanju davčno zastopstvo večino, torej odločujočo besedo.

Največ pritožb, bodisi proti sklepu davčnega odbora, bodisi proti pritožbi državnega zastopnika, je zavrženih iz čisto formalnih ozirov: ali ni bila davčna prijava pravilno oziroma v pravem času vložena ali, ker sploh ni bila vložena. Večina, drugače dovoljno utemeljenih pritožb se po reklamacijskem odboru torej enostavno zavrne samo radi nesrečnih zakonskih formalnosti, ki obstojajo najbrže samo radi tega.

Naš davčni zakon, z vsemi mnogobrojnimi spremembami in variantami — posebno določbe o prometu davku — je tako kompliciran, da se pri najboljši volji ne spoznajo v njem niti juristi, kaj še le priprost človek. Ker so formalnosti našega skrajno okornega davčnega sistema mnogokrat krive občutnih krivic, bi bila vsekakor dolžnost naše finančne politike, dolžnost naših poslancev, da izposlujejo izdajo takega davčnega zakona, ki bi bil v svoji enostavnosti in praktičnosti razumljiv, tudi našemu prirostenemu človeku.

Previsoka davčna bremena pa imajo tudi to slabo stran, da prisilijo pridobitnike k štedenju. In ako ti štedijo do skrajnosti, potem se manj vozijo po železnicah, v avtomobilih, hodijo manj na veselice in zabave, se manj tožijo, potrošijo vedno manj sladkorja, kave, tobaka itd. Od vsega tega pa dobi država svoje takse in trošarine. Večja davčna bremena torej indirektno zmanjšujejo državne dohodke na drugih postavkah tako, da ostane končni efekt isti.

Za večje državne dohodke treba je najprvo gospodarske povzdige, gospodarskega napredka in najti možnost večjega zasluža, ker le to bo rešilo državne, kakor privatne finance.

Izid volitev v Delavsko zbornico.

Volitev v Delavsko zbornico, ki so se vršile 21. in 22. p. m., se je od 24.036 volilnih upravičencev udeležilo 48.229 volilcev in sicer v delavski skupini 31.326, v nameščenski pa 6176 od katerih pa je bilo skupno 737 glasov neveljavnih.

Posamezne liste so dobile sledeče število glasov: modra a) v delavski skupini 12700 b) v nameščenski 3606, skupaj 16306 ali 33,8% vseh glasov; rdeča a) v delavski skupini 18.848 b) v nameščenski 1127, skupaj 19.975 ali 41,4% vseh glasov; bela a) v delavski skupini 9778 b) v nameščenski 560, skupaj 10.338 ali 21,4% vseh glasov; zelena v nameščenski skupini 873 ali 1,8% vseh oddanih glasov.

Mandatov so dobili: a) v delavski skupini nacionalni delavci (modri) 15, socialisti (rdeči) 23, krščanski socialci (beli) 12; b) v nameščenski skupini nacionalni nameščenci (modri) 6, socialistični (rdeči) 2 mandata, krščansko socialni (beli in zeleni) pa 2 mandata.

Skupno so dobili mandatov: nacionalni delavci in nameščenci (modri) 21, socialistični delavci in nameščenci (rdeči) 25, krščansko-socialni delavci in nameščenci (beli in zeleni) pa 14. Vseh mandatov je 60.

Na listi nacionalnega delavstva, so bili izvoljeni: 1. Juvan Rudolf, socialni referent, Ljubljana; Bajt Anton, uradnik OUZD, Maribor; 3. dr. Bohinjec Jože, ravnatelj OUZD, Ljubljana; 4. Struc Jakob, rudar, Trbovlje; 5. Kralj Franc, kovinar, Jesenice; 6. Kosem Dragotin, strojni stavec, Ljubljana; 7. Nadižar Ignac, ključavničar, Liliija; 8. Galjot Simon, zidar, Ljubljana; 9. Derča Ivan, tkalni mojster, Kranj; 10. Choc Janko, tkalec, Maribor; 11. Kravos Vladimir, strokovni tajnik, Ljubljana; 12. Korene Anton, natakar, Ljubljana; 13. Kotnik Ivan, mizar, Št. Pavel; 14. Mrovlje Delfin, čevljarški pomočnik, Žiri; 5. Pregelj Leopold, ključavničar, Maribor.

Na listi nacionalnih nameščencev so bili izvoljeni: 1. Zemljč Joško, industrijski uradnik, Ljubljana 2. Vrančič Vlado, bančni uradnik, Ljubljana 3. Gilčvert Dragotin, odvetniški uradnik, Maribor 4. Plemelj Rado, rudniški uradnik, Hrastnik 5. Melicer Franc, trg. soodrudnik, Ljubljana 6. inž. Rudež Alfred, industrijski uradnik, Jesenice.

Poset Nj. Vel. kraljice v Zagrebu

Danes bo v Zagrebu svečana otvoritev srednješolskega azila v Meduličevi ulici št. 36. Otvoritvi bo prisostvovala tudi Nj. Vel. kraljica Marija, ki bo prispele v spremstvu dvorne dame gđc. Grujičeve. Od postaje do kraljevskega dvora bo razvrščena vsa zagrebaška srednješolska mladina v gostem špalirju na obeh straneh cest, po katerih se bo peljala kraljica s svojim spremstvom. Župan prof. Krbek je izdal danes proglas, v katerem vabi meščane k čim lepšemu sprejemu Nj. Vel. kraljice.

Rumunski prestolonaslednik v Beogradu.

V sredo je okrog 7.45 na povratku iz Švice prispele v Beograd rumunski prestolonaslednik Mihael. Na železniški postaji ga je sprejela Nj. Vel. kraljica Marija. Rumunski prestolonaslednik ostane v Beogradu več dni.

Velike poplave v Albaniji.

Zaradi hudega deževja zadnjih dni so nastale v južni Albaniji velike poplave. V kraju Permetlju se je porušilo 22 hiš, pri čemer je bilo ubitih 26 ljudi, 4 osebe pa so bile ranjene. Škoda znaša nad 100.000 zlatih frankov. Uvedena je bila pomožna akcija za prebivalstvo.

Vremenska katastrofa na Filipinih.

Silen vihar je opustošil južne pokrajine Filipinov. Doslej poročajo, da je bilo pri tem šest ljudi ubitih in devet ranjenih.

Kazen za zločin.

Veliki senat novomeškega okrožnega sodišča je pretečeni torek ob 4. uri popoldne izrekel sodbo nad Andrejem in Antonom Malijem ter Marijo Golmajerjevo iz Golnika radi umora Andrejeve žene roj. Anžlovar, ki se glasi:

Andrej Mali se obsodi na smrt na vešalih, Anton Mali na 20 let in Marija Golmajerjeva na 8 let robije, vsi skupaj pa še na povrnitev škode staremu Anžlovarju v znesku Din 20.600 in izgubo častnih pravic. Golmajerjeva je bila obsojena radi tega, ker je pomagala pri zločinu s tem, da je dala Antonu pištolo in Din 200 za pot.

Bestialni umor Amalije Mali, ki je bil izvršen v noči na sredo 26. aprila t. l. ob 3. uri zjutraj, je še vsem jasno v spominu. Na dolgo in široko so o tem poročali po umoru in ob priliki razprave naši časopisi. Zato bomo opisali le gotove stvari, ki so se dogdale tekom preiskave in razprave.

Takoj po umoru je Andrej, zaslišan kot priča, na neverjetno spreten način popisal umor z namenom, da bi spravil oblastva na napačno pot in odvrnil sum od sebe. Dva, da sta vdrla v spalnico in medtem, ko je on enega odrinil in klical na pomoč, je drugi umoril ženo. Povedal je tudi, da so mu ukradli kolo, s katerim sta se napadalca odpeljala. Kot vzrok umora je najprej navedel, da sta se napadalca hotela polastiti denarja, pozneje pa, da je bil morda kdo nevoščljiv njegovi poroki z ženo, ki je imela več domačih snubcev. Nadvse spretno je simuliral žalost nad izgubo žene. Neprestano je jokal in na dan pogreba je bil celo pri spovedi in obhajilu.

Policijskim organom pa se je v kratkem posrečilo najti morilca v osebi Antona Malija, Andrejevega brata. Na upravi ljubljanske policije je svoj zločin priznal in povedal, da ga je k temu nagovoril njegov brat Andrej. Na podlagi te izjave so aretirali Andreja, ki pa je šele preiskovalnemu sodniku v Novem mestu priznal, da sta se z bratom dogovorila glede umora. Izgovarjal se je, kakor pozneje tudi Anton, da ju je napeljavala k zločinu Marija Golmajerjeva, ki je dala Antonu pred umorom 200 Din za vlak, Andrejev sa-

mokres, slivovko in masko za obraz, da bi ga pri delu" nihče ne spoznal.

Dočim sta Andrej (ki se je zelo previdno zagovarjal), in Anton, ki sta tekom preiskave in na razpravi večkrat menjala svoje izpovedi, zašla v protislovja, se izgovarjala drug na drugega, sta pa oba složno skušala zvaliti vso krivdo na Golmajerjevo, ki je v preiskavi in na razpravi dosledno trdila o svoji nedolžnosti.

Na razpravi je bila krivda dokazana vsem trem. Izmed obsojencev pa stopa v ospredje kot pravi tip zločinca le Andrej. Anton je bil slepo orodje v njegovih rokah, ki tudi najbrže ni sam moril. Dosledno je zatrjeval, da je zamahnil proti Malki, ki je stala poleg postelje, trikrat ali štirikrat. Odkod druge rane in vbodi, saj jih je bilo 18? Ljudska sodba je bila že pred razpravo, da je bila brisača, za katero je po

Andrejevi izpovedi prosila Malka — nož. In je bila ta sodba najbrže prava.

Kaj je napotilo Andreja do zasnove tako bestialnega umora svoje žene, bo ostalo najbrže nepojasnjeno. Njegova izjava v preiskavi češ, da je hotel postati vdovec, da bi se nato oženil z Marijo Golmajerjevo, s katero je imel že preje ljubavno razmerje in je tudi po poroki pogosto zahajal k njej, ne drži. Sam je priznal, da sta se skoro do umora združevala. In če mu je ta možnost v zakonu bila dana brez ovir, je nesmisel, da bi se radi tega hotel iznebiti žene. Ali pa prigovarjanje Golmajerjeve, s čimur se je zagovarjal na razpravi? Tudi ta možnost ni verjetna. Človek, ki bi ne imel vse kaj drugega na vesti, bi bil takega zločina nezmožen.

Naj bo kakorkoli že. Sodišče je izreklo svojo sodbo. In ko bo Andrej obvisel med nebom in zemljo, bo tudi po ljudski sodbi zadoščeno pravici.

Prva seja novega občinskega odbora v Trziču.

Stari župan g. Globočnik Franc je sklical prvo sejo novega občinskega odbora na sredo, 25. oktobra t. l. v mestno posvetovalnico. Seje so se polnoštevilno udeležili vsi na novo izvoljeni člani. Ti so: Globočnik Franc, župan, Snoj Hinko, Primožič Avguštin, Kališnik Ivan, Kavčič Josip in Jerman Franc, člani uprave in gg. Ziblar Miha, Dornik Franc, Ješe Anton, Sušnik Franc ml., Pregelj Rudolf, Brenčič Rudolf, Dobrin Karel, Čadež Viktor, Stegnar Roka, Markelj Franc, Lenartek Ignac, Jeglič Blaž, Berger Miha in dr. Pavel Pance, ki so bili izvoljeni na listi JNS in gg. Majeršič Ivan, Mehle Konrad, Selko Franc in Padar Franc, izvoljeni na listi Majeršič Ivan.

Iz županovega poročila posnemamo, da je bilo za zadnje volitve v Trziču 897 volilnih upravičencev, od katerih se je volitev udeležilo 743 volilcev ali 83%, kar znači doslej največjo volilno udeležbo v Trziču. Lista JNS je dobila 378 glasov in Majeršičeva lista 365 glasov. Po volilnem redu dobi prva lista 20 odborniških mest, Majeršičeva pa 4. Pritožb proti volitvam v dopustnem roku ni bilo vloženih, zato je volitev pravomočna. V svojem programatičnem govoru je župan g. Globočnik Franc izvajal, da bo vedel ceniti zaupanje naroda, ki mu je poveril vodstvo občine, kateri bo posvetil vse svoje mlade sile, da bi tako koristil lepi in ljubljeni Jugoslaviji. Prosi za pomoč vse svoje tovariše, da bodo v skupnem blagodejnem gospodarskem delu v prid celote izpolnili nade volilcev, ki so jih izvolili v novo občinsko upravo. Vedno in povsod pa mu bo pred očmi kraljev manifest od 6. januarja 1929, da se razvije pravo življenje v smislu narodnega in državnega edinstva. Zadnje volitve so posebno poudarile to smer, ki se bo morala tudi v vsem občinskem gospodarstvu dosledno izvajati, čeprav bodo s tem nekoliko prizadeti nekateri volilci, ki teh smernic niso dosti upoštevali. Da moramo vršiti tako občinsko politiko, nam narekuje tudi besedilo prisega, katero mora položiti vsak, ki hoče biti član občinskega odbora.

Po teh programatičnih besedah so brez ugovora prisegli vsi člani uprave in odbora in podpisali tudi pismeno prisego.

Po izvršeni prisegi je predlagal mestni župan udanostno brzojavko Nj. V. kralju Aleksandru I., ki jo je občinski odbor soglasno in navdušeno sprejel. Po tej brzojavki je pravtako predlagal zahvalno brzojavko ministru dr. Albertu Kramerju. Tudi ta brzojavka je bila navdušeno sprejeta in je za njo glasovalo 20 odbornikov, proti sta glasovala gg. Majeršič in Mehle, dr. Padar in Selko pa sta se glasovanja vzdržala. Zahvalna brzojavka se je odposlala tudi sreskemu načelniku g. dr. Ogrinu.

Župan je poročal dalje, da je prevzel vse občinske posle od starega odbora protokolarno in je tajnik ta zapisnik tudi prebral. Gospodarski program obsega postavitev lastnega občinskega doma, novega šolskega poslopja za osnovno šolo, napravo javnega kopališča. Izvedba tega programa bo postopna, ker je zvezana najtesneje s finančnim položajem občine. V teku te poslovne dobe pa bo skušal nov občinski odbor rešiti ta vprašanja ugodno in brez velikih davčnih bolečin za občane. Dalje je tajnik prebral poglavji III. in V. zakona o občinah, da je tako seznanil člane o njihovih pravicah in dolžnostih.

Zatem so se izvršile volitve v posamezne odseke. Finančnemu načeljuje Kališnik Ivan, gozdnemu Snoj Hinko, trznemu Stegnar Rok, ubožnemu Stegnar Rok, stavbnemu Snoj Hinko, vojaškemu Globočnik Franc, socialno-političnemu Globočnik Franc, vodovodnemu Snoj Hinko, tujsko-prometnemu Globočnik Franc in klavniškemu Snoj Hinko. V krajevni šolski odbor se pošlje g. Kališnik Ivan. Izvolitev v posamezne odseke je bila sprejeta z večino 20 glasov, gg. Majeršič, Padar, Mehle in Selko niso glasovali. S tem je bila prva seja novega občinskega odbora končana in je občina prišla do delavne večine, s katero bodo vsi občani gotovo zadovoljni.

Predsednik g. Ciril Pirc je otvoril sejo, konstatiral sklepčnost, pozdravil vladnega zastopnika in takoj prešel na dnevni red. Poročal je, da se je proti zadnjim občinskim volitvam pritožil na Upravno sodišče v Celju g. Jeglič Rudolf in o dveh nujnih predlogih občinskih odbornikov gg. dr. Dolarja in Stanka Završnika. G. dr. Dolar je predlagal, da se ustavi v dnevni red: Izvolitev zastopnika občine v zajednico „Dom in šola“, g. Završnik pa, da se 4. točka dopolni z določkom: in izvolitev pravnega konzulenta. Oba sta utemeljila nujnost predlogov. Odborniki so potrdili nujnost teh predlogov, razpravljalo pa se je o njih na koncu seje.

O poteku pogajanj glede nakupa Suhadolnikovega zemljišča v svrhu zidave javnega kopališča, je v imenu občinske uprave podal daljše poročilo g. Josip Tajnik. Sklenilo se je, da se odkupi obe parceli v izmeri 6387 m² za pavšalno ceno 140.000 dinarjev, plačljivo v treh obrokih.

V krajevni šolski odbor so bili na predlog g. Mayrja izvoljeni gg. Tajnik, Završnik, Sirc, dr. Sajovic in Kern. V obrtno nadaljevalno šolo pa na predlog inž. Grosa g. Majnik. V občinske odseke so na predlog g. Mayrja prišli sledeči gg. (prvoimenovani je obenem načelnik dotičnega odseka): a) finančni odsek: Tajnik, Mayr, Berjak, inž. Gros, Kern, Košnik, Fock b) tržni odsek: Berjak, Colnar, Engelman, Rebolj, Krt, Košnik, dr. Šemrov c) ubožni odsek: Rebolj, Jereb, Jakofčič, Engelman, Fejfar, Istenič, Kumer d) policijski odsek: Mayr, Prah, Jakofčič, Rebolj, Fejfar, Krt, dr. Šemrov e) gradbeni odsek: Berjak, inž. Gros, Mayr, Košnik, Majnik, Porenta, Fock f) obrtni odsek: Kern, Majnik, Rebolj, Colnar, Završnik, Prah, Fock g) kopališki odsek: Košnik, Berjak, Mayr, inž. Gros, Završnik, Majnik, dr. Šemrov h) ljudsko-šolski odsek: Prah, Berjak, dr. Dolar, Završnik, Jereb, Jakofčič, dr. Šemrov i) odsek za razsvetljavo in vodovod: inž. Gros, Tajnik, Colnar, Krt, Kern, Engelman, Fock j) zdravstveno-socialni odsek: dr. Dolar, Jereb, Porenta, Prah, Završnik, Istenič, Kumer. Glede kopališkega odseka se je tudi sklenilo, da se k vsem njegovim sejam povabi zastopnika tujsko-prom. društva. Obenem se je odsek poveril, da si sam izbere strokovnjaka za izdelavo idejnega načrta javnega kopališča.

Pred volitvami upravnega odbora Mestne hranilnice je g. predsednik Pirc na podlagi hranilničnih statuten pojasnil, da se voli upravni odbor vsake tri leta in da sestoji iz 12 članov, izmed katerih mora biti polovica občinskih odbornikov. Omenil je tudi, da se baje raznašajo po Kranju govorice o dvigu večjih vlog nekaterih vlagateljev iz hranilnice z namenom, da spravijo zavod pod § 5. Ne ve sicer, koliko je na tem resnice, povdarja pa, da bo Mestna hranilnica našla potrebna sredstva, da kaj takega prepreči. Nato so sledile volitve. Novi upravni odbor sestavljajo sledeči gg.: Anton Adamič, Franc Berjak, Fred Krobath, Franc Holchaker, Rici Mayr, Joško Majdič, Ciril Pirc, Adolf Prah, Franc Sirc, Josip Tajnik, Peter Kristan in Makso Fock.

Krajše poročilo o Dijaški kuhinji je podal g. dir. Košnik. Na njegov predlog se je za nesebično in vneto delovanje v prid Dijaški kuhinji izrekla gimn. dir. dr. Dolarju zahvala. Za zastopnike občine v odbor Dijaške kuhinje pa so bili izvoljeni: dir. Košnik, Colnar, Majnik in kot pregledovalca računov Tajnik in Prah.

Ko je bil na predlog dr. Dolarja izvoljen kot zastopnik občine v zajednico Dom in šola odbornik Adolf Prah, za pravnega konzulenta Mestne hranilnice pa na na predlog Završnika dr. Stanko Sajovic, je predsednik g. Ciril Pirc zaključil sejo.

Seja je potekla v popolnem soglasju. K delu se je priglasila tudi opozicija in je po eden od njih prišel v posamezne odseke. V nobenem odseku pa ni g. Miro Peterlin, predsednik gostilničarske zadruga in lastnik hotela „Kranjski dvor“, ki je kandidiral na obeh listah kot peti, volil listo dr. Šemrova, izvoljen pa bil na listi g. Cirila Pirca.

Glasbena šola v Kranju priredi v torek, dne 7. t. m. ob 1/2 21 uri v Narodnem domu svoj prvi komorni večer novoustanovljenega trio-udruženja, ki ga tvorijo: ga. Nilka Fakinova (klavir), g. ing. Alfred Skopal (vijolina) in g. Albin Fakin (čelo). Na sporedu so skladatelji: Beethoven, Berens, Čajkovsky in Moskowski. Vse kompozicije so intimnega značaja, polne lepih melodij, nič manj ognjevitosti in markantnega ritma. Vsak poslušalec bo gotovo prišel na svoj račun in si želel ponovno takih koncertov, katerih bo glasb. šola tudi redno gojila. Opozarjamo, da se bo koncert pričel točno ob napovedani uri in bo vstop med izvajanjem zabranjen do naslednje točke. Cene so običajne koncertne.

Ogenj. Na praznik Vseh svetnikov je ob 1/8. uri zvečer začel goreti skedenj posestnika Crašiča p.

Tedenske novice.

Vse cenjene naročnike in bralce našega tednika opozarjamo, da začne v prihodnji številki izhajati krasen roman, ki se vrši v manjšem podeželskem mestu. Snov romana je zajeta iz življenja malomeščanov naše dobe, glavno vsebino pa tvori ljubezen med hčerko lastnika tekstilne tovarne in trgovčevim sinom, ki se je hotel posvetiti umetnosti a ga je oče namenil za svojega naslednika in prisilil, da je stopil v tovarno kot praktikant. — Prosimo vse naročnike, da opozore svoje znance na pričetek romana ter jim priporoče, da se naročijo na naš tednik. Obenem opozarjamo vse one, ki jim pošiljamo časopis in še niso poravnali naročnine oz. postali naročniki, da store to v najkrajšem času, ker jim bomo sicer ustavili pošiljanje lista.

Sestanek rumunskega in bolgarskega kralja. Na Dunavu sta se na rumuski kraljevski jahti v ponedeljek sestala rumuski kralj Karel in bolgarski kralj Boris. To je bil po vojni prvi sestanek obeh vladarjev in mu zaradi tega pripisujejo v mednarodni javnosti veliko politično važnost. Kakor nedavni sestanek jugoslovenskega in bolgarskega kralja, se more tudi ta sestanek smatrati za znak tesnejšega zblizanja med balkanskimi narodi in državami.

Imenovanje predsednika Pokojninskega zavoda. G. dr. Vilko Baltič je bil te dni z odlokom ministrstva za socialno politiko imenovan za nadalj-

ŠOLSKE KNJIGE

za vse vrste šol in šolske potrebščine
dobite najceneje v knjigarni

„SAVA“ V KRANJU

Edina zaloga monopolnih zvezkov za
G o r e n j s k o.

njih pet let za predsednika Pokojninskega zavoda za zasebne nameščence v Ljubljani.

POD IMENOM „KNEIPP“ se prodajajo različne ponaredbe prave Kathreiner Kneippove sladne kave. Izkušena gospodinja kupuje in vzame samo originalne zavitke s sliko župnika Kneippa!

Iz Kranja.

Občinska seja. Pretečeno sredo se je vršila v občinski posvetovalnici seja s sledečim dnevnim redom: 1. Naznanila, 2. Poročilo občinske uprave glede nakupa Suhadolnikovega zemljišča, 3. Volitve a) v krajevni šolski odbor b) v obrtno nadaljevalno šolo c) v občinske odseke, 4. Volitve novega upravnega odbora v mestno hranilnico, 5. Volitve treh zastopnikov v Dijaško kuhinjo.

d. Božiča na Hujah. Gasilec iz Primskovega, Brtfofa, Stražišča in Kranja se je posrečilo, da so obvarovali pred požarom tik skednja stoječo hišo, dočim je skedenj pogorel do tal. Posestnik ima 20.000 Din škode, zavarovan pa je bil za 15.000 Din. Zažgal je po nesreči njegov pohabljeni sin, ki je prenočeval na skednju in kateremu se je prevrnila sveča. Ognja sam ni mogel zadušiti, ker je tako pohabljen, da se plazi po hrbtu in se je komaj sam rešil.

Proslava čsl. narodnega praznika. Sokolsko društvo, Češka beseda in JČ liga so pretečeno soboto priredili v sokolski dvorani v proslavo čsl. narodnega praznika dobro uspelo akademijo, pri kateri je sodeloval sokolski pevski zbor in orkester. V slavnostnem govoru je ga. Čermakova, lektorica češkega jezika na ljubljanski univerzi, podala zgodovino bojev čsl. naroda za osvobodjenje. Nato so sledile deklaracije, orkestralne in pevske točke. Po akademiji se je razvila prijetna zabava. Te proslave se je kranjsko meščanstvo udeležilo v častnem številu. Ni pa bilo onih, ki so pred volitvami brate čehe najbolj snubili. Zato jim priporočamo, da si to dobro zapomnijo!

Izredni občni zbor. Društveni odbor primorskega prosvetnega in podpornega društva „Sloga“ v Kranju sklicuje na podlagi § 12. društvenih pravil izredni občni zbor, ki se bo vršil 5. novembra 1933 od 10. uri v društvenem prostoru s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo funkcionarjev. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti. Vabijo se vsi člani, da se zbora polnoštevilno udeleže.

Iz Tržiča.

Silen vihar je presenetil naše mesto v nedeljo zjutraj v smeri od jugozahoda proti severovzhodu. Pobil je izredno veliko okenskih šip, polomil nešteto rož, razmetal kašte iz desk in odkril strehe, da je bila največja nevarnost pokazati se na cesti. Okoli poldneva je začel padati dež, potem se je vihar nekoliko polegel. Izmed hiš je najbolj prizadeta vogalna hiša Malijeva, kjer se odcepi banovinska cesta na Bled, vse hiše pa, ki stoje v zgoraj opisani smeri, so bile izpostavljene največji sili vetra, kakoršnega že več let ne pomnimo.

Družabni večer podružnice SPD, ki se je vršil v proslavo 25 letnice obstoja podružnice v soboto v Zadržnem domu, je uspel ob sodelovanju pevcev bratov iz Roža na Koroškem prav lepo. Posetilo ga je mnogo ljudi in prijateljev planinstva.

Osebna vest. Na meščansko šolo je imenovana absolventka višje pedagoške šole v Zagrebu gđc. Danica Mercina, dosedaj učiteljica v Stični na Dolenjskem. Premeščena je v Stogovce v okraju Ljubomer ga. Cirila Oman-Erjavčeva, dosedaj učiteljica osnovne šole v Tržiču, dodeljena na delo meščanski šoli istotam, istotako po potrebi službe.

Prizivna tožba kaplana Zakrajška Viktorja proti ravnatelju Lajovicu Albinu radi klevetanja, v kateri pravdi je sresko sodišče v Tržiču razglasilo oprostilno razsodbo, je bila pretečeni petek pred prizivnim sodiščem v Ljubljani, ki je razsodbo prvega sodišča v polni meri potrdilo in priziv v vseh točkah zavrnilo. S to razsodbo je dobil ravnatelj Lajovic Albin popolno zadoščenje tudi za ono poročilo, ki ga je Slovenec prinesel prve dni avgusta kot senzacijo izpred tržiškega sodišča.

Po volitvah v Delavsko zbornico. Delavsko vprašanje je v Tržiču prav sestavljeno in ga ni mogoče enotno rešiti, dokler ne bodo odstranjeni gotovi vzroki, ki preprečujejo večini delavstva svobodno razgled po svetu in svobodno opredelitev z ozirom na svetovni nazor. Med delavci prevladujejo ženske, kar je razumljivo, ker je najmočnejša tržiška tovarna predilnica, kjer je ženska večina velika. Na splošnem volišču je glasovalo 350 upravičencev delavske skupine in 38 nameščenske skupine, na predilniškem volišču 897 delavcev in 30 nameščencev, pri Kozlini pa 245 delavcev in 26 nameščencev. V celoti je dobila lista narodnih socialistov 207 glasov, bela 939 in rdeča 546 v delavski skupini in v nameščenski modra 46 glasov, socialistična 11 in klerikalna 35. Pregled števil je za narodne socialiste malo razveseljiv v delavski skupini, kjer je dobila plava lista $\frac{1}{3}$ vseh oddanih glasov, klerikalna slabih $\frac{1}{3}$, in socialistična dobri $\frac{2}{3}$. V nameščenski listi pa so dobili narodni socialisti toliko glasov kot obe nasprotni listi skupaj, to je 46:46. V tej skupini je bilo 6 glasov neveljavnih. In sedaj nastaja vprašanje, zakaj je narodna zavest med tržiškimi delavci tako malo razvita? Če rečemo, da vlada isti položaj med moškimi kakor med ženskimi, potem bi delali veliko krivico moškim, ki se dosti bolj svobodno opredeljujejo, kakor pa ženske. Te so pod stoterimi vplivi, ki jim zastirajo oči, misel

in srce, da ne najdejo same sebe. V mislih imamo razne cerkvene organizacije, ki imajo vpliv na celotno mišljenje svojih članic, dalje mislimo na tržiške domove, ki jih vodijo šolske sestre in kjer imajo zopet duhovni gospodje po svoje obdelano polje, mislimo na versko nestrpnost, žene veliko bolj podlegajo, kakor moški in vse to skupaj pada na tehnično tudi tedaj, kadar so žene poklicane, da povedo svoje mnenje. In če hočemo pripeljati tržiško delavstvo do večje narodne zavednosti, potem moramo zaježiti vpliv pravkar naštetih dejstev. Kako naj se to stori, to je stvar bodočnosti. Eno smernico najdemo že pri nameščenski skupini. Ta skupina je v splošnem dosti bolj izobražena in zato ni podlega v taki meri pravkar naštetim vplivom in rezultat je čisto drugačen. Torej bo treba gledati, da se zanese večja izobrazba med delavske vrste. Tu bi bilo delo napr. tržiškega sokolskega društva, da najde za svoja kulturna predavanja pot v dekliske domove prav tako, kakor je ta pot odprta nasprotnim vplivom. Predilnica gotovo ne nasprotuje izobrazbi svojih delavk in bo to dovolila. Kakor se vrše po teh domovih dekliski večeri pod vodstvom duhovnika, tako naj se vrše tudi sokolski večeri pod vodstvom sokolskega prosvetarja. Na ta način izobrazba delavstva ne bo enosmerna, temveč bo vsestranska in vsestransko izobražen delavec gleda na narodnostne probleme čisto drugače, kakor oni, ki ima oči uprte le v eno smer.

Druga nujna potreba tržiška je, da se ustanovi strokovna organizacija narodnih socialistov, ki bo potem storila v tem pravcu svojo dolžnost. Izvršene volitve v občino in v delavsko zbornico so pokazale, da je v Tržiču par sto narodno zavednih delavcev. Te zbrati in jih voditi, bo najhvaležnejša naloga prve bodočnosti. Ko bo delovala v Tržiču narodno zavedna strokovna organizacija, kateri na čelo naj se postavi vpliven mož iz vrst nameščencev ali delavcev, bo vse šlo gladko izpod rok.

Volilna udeležba je bila v Tržiču že razveseljivo velika. Od 2733 volilnih upravičencev je volilo 1790 volicev ali malo več kot 50%. Vendar tudi ta številka priča, da se delavstvo svojih pravic in dolžnosti še vse premalo zaveda in da je potrebna vzgoja tudi v tem oziru.

Dovje — Mojstrana.

Naš „Sokol“ je imel v nedeljo otvoritveno predstavo — veseloigro „Drzni plavač“, ki je v vsakem oziru uspela. Kljub slabemu vremenu je sokolska dvorana na Dovjem bila polna! Vse težke vloge so igralci ugodno podali, tako, da se jim mora samo častitati! Pogrešali pa smo med igralci ljubljence naše publike gđc. Košičkovo in g. Osenka! Upamo, da nas ne bosta pustila dolgo čakati, ter se pri prihodnjih predstavah sigurno zopet pokažeta na odru! V vlogi dr. Mobija pa smo imeli priliko spoznati znanega sokolskega delavca brata Mazija, kateri kljub temu, da je šele kratek čas v naši občini, že agilno sodeluje v raznih odsekih tukajšnjega Sokola. Najpriskrnejše ga pozdravljamo in mu želimo dolgo in prijetno bivanje med nami! Pogrešali smo tudi pozdravni govor, kateri bi pri otvoritveni predstavi dvignil slavnostno razpoloženje. Upamo, da nas naši sokolski delavci v kratkem presenelijo zopet s kako slično predstavo, ter jim ključemo: „Le tako naprej!“

Kljub velikemu volilnemu boju smo izvolili na čelo naše občine tudi mi ponovno našega dolgoletnega župana g. Klančnika, kateri bo tudi v bodoče vodil vse občinske posle v našo popolno zadovoljnost!

Ker ljubimo naš „Triglav“, ob katerega znožju živimo, bomo ljubili tudi naš slovenski, a predvsem gorenjski list „Triglav“, kateri še ne prihaja dolgo časa med nas, vendar pa je tako poceni, da ga lahko prav vsak naroči. Med drugimi bode „Triglav“ prinašal vedno tudi novice iz našega kota, ter bo radi tega postal naš najboljši in najiskrenejši prijatelj.

— Lo — ko —:

Streleške družine.

Pri teh vojnih pohodih jim je bil voditelj kmečki kralj Matija Gubec, l. 1573 na Markovem trgu v Zagrebu kronan z razbeljeno železno krono. L. 1627. je bil prvi tolminski punt, l. 1655 je bil večji upor na Spodnjem Štajerskem, ki se je razširil tudi na bivšo Kranjsko. Kmetje so porušili več gradov. V 14., 15. in 16. stoletju imamo celo vrsto takih vstaj, ki se imenujejo tudi kmečke vojne. Ni moj namen, da bi Vam pripovedoval vse podrobnosti in natančnosti iz naše burne preteklosti.

Omejiti se hočem le še na nekatere podatke iz pretekle svetovne vojne, v katerih se je dobojeval

veliki zgodovinski boj za naše osvobodjenje in ujedinjenje. Ko je dne 28. junija 1914. ustrelil visokošolec Gavrilo Princip v Sarajevu avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo soprogo in ko je z dnem 28. julija 1914. Avstro-Ogrska napovedala vojno Srbiji, je tudi za nas Slovence prišla ura odrešenja. Vedeli smo, slutili smo, da je s tem konec tudi Avstrije. Že dolgo prej, pred svetovno vojno se je z zadovoljstvom ugotovilo, da se temelji sedemstoletnega habsburškega carstva majejo. Naša mladina — dijaštvo, je kljubovala na najbolj eksponiranih nemških mestih: Gradec, Dunaj in drugod. Ustanovili so razna društva n. pr. Preporod i. dr. Naši visokošolci so se zbirali pod zastavami za prebujenje Slovanskega naroda in niso klonili niti v zatohlih ječah, niti pod krutim bičem plutokracije. Svoje zmage so bili sigurni, saj so se zavedali, da bo prej ali slej vzšlo solnce svobode. Zadosti je bilo že solza in kletev. Hoteli smo biti na svoji zemlji svoji gospodarji. Spomnim naj Vas ponovno na svetovni požar, v katerem je hotela bivša Avstrija Slovane, posebno nas Slovence, do konca uničiti. Pošljala nas je v ogromnih masah, polk za polkom v bojni metež, na Gališko ravan, pred Grodek, Przemislani, Przemisl in drugam, kjer so naši fantje padali kot snopi na polju. Ekspedirali so nas na Kraške planote, v grozno skalovje (gora S. Mihele, Dobrdob, Podgoro i. t. d.), kjer so naše može pobijale laške havbice, merzerji in puške; marširali smo v skoro nedostopne Tirolske planine, kjer so naši fantje ne samo od orožja in plina cepali kot muhe, ampak tudi od strašnih min pred Asiago, Arstero, Galio, Monte Kiesa, Monte Cucco in na drugih mestih. Povsod si videl na teh in ostalih bojiščih Slovence, z brati Hrvati, Dalmatinci i. dr. v prvih strelskih jarkih, kjer smo se morali boriti in krvaveti za Avstrijo, našo krvavo mačeho. Kopali smo dolge jarke, varna zavetišča-kaverne, ne za nas, ampak za druge. Za nas so bili samo grobovi. Po izvršenih nevarnih delih smo bili kmalu zamenjani od drugih polkov. A ne samo to! Ko smo bratje Slovenci s Hrvati in Dalmatinci ter ostalimi, v ognjenih bojih jurišali, ko so umirali naši ljudje pod svinčenkami, granatami, plinom, se je ošabni Nemec mastil daleč za našimi vrstami z zalogami, ki so jih pustili pobegli narodi.

Tako smo mi Slovenci čutili dvakrat hujšo bol, ker je bil razun boja in branitve za ozemlja, predvsem boj Avstrije proti Slovanstvu. Brezštevilno polkov in maršbataljonov slovanskega naroda je pognala bivša Avstrija v žrelo kanonov in pušk, hoteč se nas nasilnim potom iznebiti. Koliko slovenske krvi je moralo izteči, koliko je bilo žrtev naših mladih moči, fantov in mož ter družinskih očetov, koliko je bilo trpljenja, solza in žrtev po naših in tujih ječah in koliko je moral pretrpeti naš ubogi narod, predno se je sprostil tujih okovov in robstva, da smo se znašli s pomočjo naših bratov Srbov, Hrvatov in ostalih narodov v nerazdružljivi močni falangi, v zvezi neomejenega bratstva, sloge in moči v naši lepi, svobodni državi, Mi Slovenci smo dober, potrpežljiv, zvest narod, ki hočemo, da naša domovina процvita in napreduje v lepi složnosti sovražimo, pa vsakega neznačajneža in izdajalca, kot pravi naš Gregorčič: „To-le znači ti Slovana, da je vedno jak in blag, zvestim vrača on zvestobo, izdajalcem srd in smrt. Črti vraga njega zlobo, ljubi srca čut odpr!“

(Dalje prihodnjič.)

IZ ORGANIZACIJ in DRUŠTEV

Sreska organizacija JNS v Kranju je imela v ponedeljek 30. 10. t. l. svojo peto redno sejo, ki se je v glavnem tikala minulih občinskih volitev. Seje sta se udeležila tudi g. sreski poslanec Ivan Lončar in g. sreski načelnik dr. Franc Ogrin. Predsednik je takoj ob otvoritvi seje v splošnem omenjal sijajen uspeh občinskih volitev in se zahvalil vsem občinskim organizacijam za njihovo vztrajno in plodonosno delo. Ožigosal je metode nasprotnikov stranke ob času volitev in z obžalovanjem konstatiral, da je v Kranju, ki bi moral biti vzgled okoliškim občinam, sam predsednik občinske organizacije g. dr. Šemrov kršil sklepe svoje lastne organizacije ter postavil s pomočjo pristašev bivše SLS svojo lastno kandidatno listo, ki se je neupravičeno proglašala za strankino listo. — Iz poročila sreskega tajnika dr. Sajovica Stanka sledi, da so bile strankine liste izvoljene v 19-ih občinah sreza, 5 občin pa je prišlo v roke naših nasprotnikov. Vložene pa so pritožbe na upravno sodišče. Volilna udeležba je znašala 76% in je bilo od 11.940 glasov oddanih za kandidatne liste stranke in kompromisne 7129 glasov (59,7%), za opozicionalne liste pa 4814 glasov. V na-

daljnem omenja silen teror, ki so ga izvajali na volilce nasprotniki stranke, ki so pridobivali glasove z lažmi, grožnjami, podkupovanjem in obljubami služb. Obžaluje, da je ta način volilne borbe dosegel svoj višek baš v Kranju. V nadaljnjem poročilu se peča z nasveti za bodoče delo stranke. Navzoči g. dr. Šemrov je skušal z nestvarnimi izvajanjem ovreči proti njemu iznešene očitke ter zatrjeval, da on ve kaj je disciplina in da ni sklepal nikakega kompromisa (splošen smeh pri poslušalcih). V svojih nadaljnjih izjavah je priznal, da je šlo pri njegovem postopanju zgolj za osebnosti. Vsa izvajanja dr. Šemrova pa so ovrgli številni člani sreskega odbora, ki so ostro obsojali družjenje do sedaj kot nacionalista znanega dr. Šemrova s klerikalci, ki so se tudi po volitvah v nekaterih občinah pokazali kot še vedno zagrizeni punktaši z naravnost veleizdajniškimi in protidržavnimi izjavami. Župan g. Stevo Šink iz Škofje Loke je g. dr. Šemrova opozoril na sklepe odbora občinske organizacije JNS v Kranju z dne 18. 9. t. l. glede postavljanja kandidatnih list ter ugotovil ponovno, da je ravno g. dr. Šemrov kot predsednik grešil proti tem sklepom, da bi se bil moral ukloniti strankini disciplini. Zato je baš on predlagal pri zadnji sreski seji, da se glavnemu odboru JNS v Beogradu predlaga g. dr. Šemrova v izključitev, kajti kdor krši strankino disciplino, je boljše, da ga ni v stranki, ker s tem demoralizira druge člane. Kljub blagohotnim nasvetom od strani nekaterih sreskih odbornikov pa je g. dr. Šemrov trdovratno vztrajal na svojem stališču in celo zagotavljal, da bo tudi še v naprej tako postopal, kakor je ob zadnjih volitvah. Ta izjava je tem zanimivejša, ker je g. dr. Šemrov ponovno potrdil, da nima nosilcu strankine liste g. županu Cirilu Pircu prav ničesar očitati. V nadaljnjem poteku se je sukal razgovor o postopanju stranke pri nadaljnjem delu, posebno z ozirom na zadnje občinske volitve ter se je povdarjala tudi važnost bližajočih se volitev v Pokojninski zavod za nameščence. Seja je trajala 2 uri.

TRGOVINA IN OBRT.

„T“Po čl. 1 zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvezne špekulacije pod življenjske potrebščine: hrana (jed in pijača) živalska hrana, obleka, obutev, kurjava, razsvetljava, poljedelske priprave, kmetijsko orodje, zdravila in druge predmete, kakor tudi material za njih izdelovanje. Potemtakem tudi žarnice, ker spadajo k razsvetljavi.

K. R. „Putnik“. Taksa za prijavo opravljanje podjetja za redni prevoz potnikov in blaga se zaračuna po taks. post. 92 taksenega zakona točke 32 in znaša Din 2.000— plus 100% banovinska taksa.

„Trgovski potnik“. V smislu čl. 143 zakona o obrti je trgovskim potnikom dovoljeno iskati naročila — in to le na podlagi vzorcev — samo pri osebah, ki z dotičnim blagom v svojem podjetju obratujejo. Pri drugih osebah smejo trgovski potniki iskati naročila samo na poziv dotične stranke. Vsako opravilo trgovskih potnikov sklenjeno z osebami, pri katerih po zakonu ni dovoljeno iskati naročil, je neveljavno. Iz tega razvidite, da zamorete Vaše naročilo, ki se ni izvršilo v skladu z zakonom, razveljati vključno že sklenjenemu naročilu.

„Razprodaja“ L. O. Razprodaja se dovoli ob preselitvi obrta iz kraja, ob lastnikovi smrti, prostovoljni opustitvi obrta in radi elementarne nezgode. Odobritev, katero izda obče upravno oblastvo prve stopnje (Sresko načelstvo) se izda samo, če se je dotični obrt opravljal neprestano najmanj 24 mesecev v dotičnem kraju; izjemoma pa se dovoli tudi izven tega roka, če imetnik obrta umre, ali če se pripeti elementarna nezgoda.

„Pecivo“. Pekom, ki se pečajo tudi s prodajo peciva, je v smislu člena 176 z. o. prepovedano prodajati pecivo od hiše do hiše, ampak smejo pecivo prodajati od hiše do hiše le stalnim kupovalcem, ker je vsaka druga prodaja krošnjarenje s pecivom, ki je prepovedano.

Program Radia Ljubljane od 5. — 12. novembra 1933.

Nedelja, 5. novembra.

8:15: Poročila, 8:30: Gimnastika (Vrhovec Lojze), 9: Versko predavanje (dr. Ciril Potočnik), 9:30: Orgelski koncert, g. Rančigaj, 10:00: Zdravstveno predavanje: Življenska moč naroda (dr. Petrič), 10:30: Radio orkester in vokalni solo (gdč. Sokova in Jelačin: Operetna ura), 11:30: Slovenska glasba, Radio orke-

ter, 12:00: Čas, plošče, 16:00: Kmetijska ura: Francoski kmet (ga Jerasova), 16:30: Dobri vojak Švejk — igrajo člani Delakovega dramskega studia, 17:30: Plošče, 20:00: Komorni koncert Brandlovega tria, 21:00: Radio orkester, 22:00: Čas poročila, Radio-jazz.

Ponedeljek, 6. novembra.

12:15: Plošče, 12:45: Poročila, 13:00: Čas, plošče, 18:00: Gospodinska ura: Naši posli (ga Govekarjeva), 18:30: Okopavine: Korenje, repa, zelje (Pri f. Pengov), 19:00: Plošče, 19:30: O Slavoniji (Hubert Merjanović), 20:00: Plošče, 20:30: Prenos opere iz Beograda: Eugenij Onegin. Vmes čas in poročila.

Torek, 7. novembra.

11:00: Šolska ura: Kako nastanejo naše pisalne potrebšine (Viktor Pirnat), 12:15: Plošče, 12:45: Poročila, 13:00: Čas, plošče, 18:00: Otroški kotiček (ga Gabrijelčičeva), 18:30: Plošče, 19:00: Francoščina (prof. Prezelj), 19:30: Glagolica. cirilica, latinica (prof. Željeznova), 20:00: Glasbeno oblikoslovje II. (dr. Dolinar) ilustrirano z Radio orkestrom, 20:45: Glasba starejših romantikov (Schumann, Mendelsohn, Chopin) izvaja Radio orkester, 21:30: Čas, poročila, 20:50: Pevski koncert Jože Likoviča, 22:30: Angleske plošče.

Sreda, 8. novembra.

12:15: Plošče, 12:45: Poročila, 13:00: Čas, plošče, 18:00: Komorna glasba, Radio kvintet, 18:30: Radio orkester, 19:00: Tujski promet in naše občine (dr. Brilej), 19:30: Literarna ura: Alma Kalinova (ga Leni Novi), 19:50: Uvod v opero, 20:00: Prenos opere „Pikova dama“ iz Ljubljane Vmes čas in poročila.

Četrtek, 9. novembra.

12:15: Plošče, 12:45: Poročila, 13:00: Čas, plošče, 18:00: Otrok in odrasli (Marija Kmelova), 18:30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj), 19:00: Srbohrvaščina (dr. Rupel), 19:30: Plošče po željah poslušalcev, 20:00: Glasbeno predavanje (Srečko Koporec), 20:30: Večer Čajkovskega: Samospevi ge. Assejeve in Popove s spremljevanjem Radio orkestra, 21:30: Čas, poročila, plošče.

Petek, 10. novembra.

11:00: Šolska ura: pravljice, uganke in šale za dobro voljo (gdč. Komanova), 12:15: Plošče, 12:45: Poročila, 13:00: Čas, plošče, 18:00: Plošče, 18:30: Predavanje Z. K. D. 19:00: Sokolstvo (g. Poharc), 19:30: Izleti za nedeljo (dr. Andrejka), 20:00: Prenos iz Beograda, 22:00: Čas, poročila, Radiojazz.

Sobota, 11. novembra.

12:15: Plošče, 12:45: Poročila, 13:00: Čas, plošče, 18:00: Martinovanje (Viktor Pirnat), 19:00: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber), 19:30: Zunanji politični pregled (dr. Jug), 20:00: Rapsalski večer, izvaja klub Jugosl. akademikov, 21:00: Radio orkester, 22:00: Čas, poročila, plošče.

SPORT.

Sport ki ni več sport!

Pod tem naslovom smo čitali v Slovenskem Narodu v torek dne 31. oktobra t. l. dopis z Jesenic glede prvenstvene tekme Korotan: Bratstvo v Kranju, dne 22. pr. m. Vsak, ki je tekmo videl je na podlagi tega članka lahko pravilno ocenil sportno moralno vrednost jeseničanov. Ker je članek poln potvarjanja resnice, laži in podlega obrekovanja ter bi mogel vzbuditi napačno mnenje pri onem občinstvu, ki tekmi ni prisostvovalo, ga odločno zavračamo in ugotavljamo:

Ni res, da so pri prvenstveni tekmi jeseničani nastopili v precej oslabiljeni postavi, ker je bilo nekaj igralcev bolnih ali pa so bili službeno zadržani. Res pa je, da so nastopili v najmočnejši postavi in le z eno rezervo, ker je bil bolan samo eden, ki stalno igra v I. moštvu, službeno zadržan od prvenstvene tekme pa sploh nihče ni bil. Nadalje ni res, da je v brezobzirni borbi neki nogometaš iz Kranja tako brcnil Jeseničana Ivana Verdника, da mu je zlomil nogo. Verdnik namreč v prvenstveni tekmi sploh ni igral, nogo si je zlomil že preje v predtekmi Bratstvo rez.: Korotan rez. Dogodek je bil že opisan v dnevnem časopisju, nesreča se je pripetila že takoj v pričetku v 3 minuti, ko se igra ni še ni dobro razvila. Do poškodbe je prišlo zgolj po nesrečnem naključju in brez ostrosti od ene ali druge strani. Saj je bila priča dogodku nekaj sto gledalcev, med njimi tudi nekaj članov Bratstva in nihče ni nasprotnika obsodil krivde. Šele po izgubljenem prvenstvu se najdejo ljudje, ki pa tekmi najbrže sploh niso prisostvovali, in skušajo sedaj s skrivanjem resnice in podlim obrekovanjem blatiti konkurenčni klub, oziroma olepšati poraz prvaka, ki ni več prvak. Kar pa se tiče surovosti, jo je bilo pač opažati pri Bratstvu, ampak še tisto je sodnik pravočasno zatrl s tem, da je že proti koncu tekme izključil dva njihova najbolj „divja“ igralca.

Sicer bi jeseničanom res uspelo to, kar poroča jeseniški dopisnik na podlagi napačnih informacij v torkovem Slovenskem Narodu: „Tekma, ki se je vršila na vročih kranjskih tleh je bila predvedena tako surovo, kot doslej še nobena na Gorenjskem“. Vse

ostale zlate nauke pa naj si jeseničani vtaknejo za klobuk in se točno po njih ravnaajo, pa ne bo več izgubljenih prvenstev, nepotrebnih izključitev kot zadnjič v Kranju in sličnih incidentov, kot nedavno z Ilirijo na Jesenicah. Svojim igralcem naj dajo prepotrebno opremo; da je poškodovani Verdnik imel pod dolenicami za igranje nogometa neobhodno potrebne ščitnice, bi ne prišlo do nesreče in bi bil danes zdrav. Zato tudi za to žrtev sporta nosijo polno odgovornost. Stanje svoje srčne kulture so pokazali tudi s tem, da so po izgubljeni tekmi veselo razpoloženi kričali po kolodvoru: „Živijo Bratstvo — zmaga je naša“, njihov soigralec pa je med tem nezavesten ležal na operacijski mizi v Ljubljanski bolnici.

Za nas Kranjčane je debate konec; v bodoče pa pometajmo vsak pred svojim pragom in se brigajmo za vzgojo svojih lastnih igralcev, ker bomo že s tem pripomogli tudi k vzgoji drugih.

Za smeh in kratek čas.

Imeniten kuharski recept.

Žena profesorja Bivnika mora na obisk k bolni teli. Pred odhodom prosi moža, naj ji zapiše navodila za neko jed, ki jih bo slišal v predavanju po radiu. Mož je pripravljen ugoditi njeni želji. Zgodi se pa, da je nesrečni in vedno raztreseni profesor vjeli dve postaji obenem. Ena je oddajala kuharska navodila, druga pa telovadne vaje. G. profesor vestno posluša in z vso naglico zapisuje, kar sliši. Piše: Roke v bok. Deni pest moke na ramo. Dvigni koleno in pregibljaj palce, nato pa dobro pomešaj v pol litru mleka. Vdihavaj hitro eno žlico ruma, stegni noge ter stisni dve kuhani jabolki skozi sito. Izdihavaj, dihaj naravno ter stresi v skledo. Pozor! Vleži se na tla ter naglo stepaj beljake treh jajc. Pripogibaj telo naprej in nazaj, dokler ne zavre. Čez deset minut potegni posodo iz ognja ter se po životu odrgni s platneno brisačo. Dihaj normalno, še enkrat pomešaj, obleci se v volneno obleko ter postavi na mizo z vinsko omako.

Priporoča se trgovina in gostilna

Anton Lončar, Tržič

Prvovrstno blago. Solidna postrežba.

C e n e n i z k e

Opozarjamo Vas na lep in prijeten jesenski sprehod proti Rakovici, kjer boste v gostilni

A LOJZ INTIHAR

za mal denar izvršno postreženi z dobrimi jedili in prvovrstno pijačo.

LJUDSKA KUHINJA

ANA URANJEK, KRANJ

sprejema abonente na dobro in ceneno hrano

Sedaj je čas za preureditev vrtov in parkov. Obrnite se na

Vrtnarijo A. LAP, Kranj

poleg Narodnega doma

OTOMANE, modroce, divane in vse tapetniške izdelke Vam nudi **Viktor Tonejc** tapetnik, Kranj, v hiši g. F. Ažmana.

MODNI KROJAŠKI ATELJE

se priporoča za izdelavo vsakovrstne moške garderobe, kakor tudi plaščev, kostumov in oblek za dame. Najnovejši modni listi so v veliki izbiri vedno na vpogled.

JOSIP KOS KRANJ, ROŽENVENSKA 50.

Vsa tapetniška in sedlarska dela izvrši točno, solidno in poceni

IVAN JENKO

TAPETNIK IN SEDLAR, KRANJ PRI „JELENU“

MALI OGLASI

Kdor nudi ali išče službo, plača za vsako besedo 25 par. Najmanjši znesek je Din 5.— Vsi ostali oglasi se računajo po 50 par za vsako besedo. Najmanjši znesek pri teh oglaših je Din 8.— Znesek je treba plačati pri predaji naročila, oziroma vpsolati v pismu obenem z naročilom. Za odgovor je treba priložiti Din 2.— v znakah.

VELIK ZASLUŽEK (mesečno do Din 5.000) nudimo vsekemul! Za pojasnila pošljite šest dinarjev v znakah upravi „Triglava“ pod „Križe ni!“

RAZMNOŽEVALNI APARAT prodam za Din 120.—. Ponudbe upravi „Triglava“ pod „Res poceni“.

PISALNI STROJ dobro ohranjen prodam za Din 1000.—! Tudi na obroke! Ponudbe upravi „Triglava“ pod „Večji“.

PEČI IN ŠTEDILNIKE prvovrstnih znamk prodajamo po tvorniških cenah na male me-

sečne obroke! Od kupcev ne zahtevamo nikakega jamstva! Pišite po cenik upravi „Triglava“ pod: „Brezkonkurenčno“.

SAMO DESET DINARJEV mesečno plačate, da postanete akcionar velikega dobičkanosnega akcionarskega društva, ter ste udeleženi na dobičku istega! Za pojasnila pošljite Din 450 v znakah upravi „Triglava“ pod „Dobičkanosno!“

MLADENIČ poroči takoj gosposlično ali vdovo! Ponudbe s sliko poslati upravi „Triglava“ pod „Lepa bodočnost!“

Za konzorcij „Triglava“ Franc Luznar, urejuje Ivan Fugina, za tiskarno „Sava“ Nikola Stokanović, vsi v Kranju.